

Αθήνα, 25/03/2021

ΕΤΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 2019 -2020

Θέμα: Σύντομος απολογισμός έργου του Συλλόγου Μεριμνης Ανηλίκων και Νέων για τα έτη 2019 και 2020. αναφορά για την υλοποίηση του έργου HOUSE2 (ΣΠΙΤΙ2) –Ίδρυση και λειτουργία νέου ξενώνα για ασυνόδευτους ανήλικους.

Ακολουθεί σύντομη περιγραφή των δράσεων του Συλλόγου Μεριμνης Ανηλίκων και Νέων για τη χρονική περίοδο 2019 – 2020.

Ο σύλλογος είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία 2 δομών φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων. Ο Σταθμός Εφήβων φιλοξενεί ασυνόδευτους ανήλικους για περισσότερα από 10 χρόνια και έχει χωρητικότητα 17 θέσεων ενώ τον Ιούνιο του 2020 ιδρύθηκε νέος ξενώνας με τη χρηματοδότηση των ΕΕΑ Grants για τη φιλοξενία ασυνόδευτων ανηλίκων ηλικία 6-12 χρονών και ανήλικων μητέρων με τα μωρά τους , χωρητικότητας 16 θέσεων.

Συνεπώς περιγράφονται οι δράσεις που αφορούν στη λειτουργία των δομών φιλοξενίας καθώς και το πρόγραμμα Εργαστήρι Αυτόνομης Διαβίωσης. Τέλος γίνεται σύντομη αναφορά στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του HOUSE2 LAB που εγκρίθηκε τον Σεπτέμβριο του 2020.

Όνομα δράσης: **ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΦΗΒΩΝ**

Προϋπολογισμός δράσης: 843.880 ευρώ

Περίοδος υλοποίησης: Ιανουάριος 2019 – Δεκέμβριος 2020

Διάρκεια δράσης: 01/01/2018 – 31/12/2020

Σύντομη αναφορά για την υλοποίηση του έργου ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΦΗΒΩΝ: Ξενώνας ασυνόδευτων εφήβων (17 θέσεις) ηλικίας από 12- 18 ετών

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΨΥΧΟΙΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Περίοδος: Ιανουάριος 2019 έως Δεκέμβριος 2019

Δυναμολόγιο:

Κατά το έτος 2019 φιλοξενήθηκαν στον ξενώνα ανηλίκων του Συλλόγου Μεριμνης Ανηλίκων και Νέων **36 ανήλικοι** εκ των οποίων:

- ❖ Έξι με καταγωγή από την **Συρία**,
- ❖ Ένας με καταγωγή από την **Ερυθραία**,
- ❖ Ένας με καταγωγή από το **Κουβέιτ**,
- ❖ Δεκαπέντε με καταγωγή από το **Αφγανιστάν**,
- ❖ Οχτώ με καταγωγή από το **Πακιστάν**,
- ❖ Ένας με καταγωγή από το **Ιράκ**.
- ❖ **Δύο** με καταγωγή από **Αίγυπτο**
- ❖ Ένας με καταγωγή από τη **Σομαλία**
- ❖ Ένας με καταγωγή από τη **Σιέρα Λεόνε**
- ❖ Ένας με καταγωγή από την **Αλγερία**

Από τους ανωτέρω:

- ❖ Επτά είναι 18 ετών
- ❖ Τέσσερα είναι 17 ετών
- ❖ Δέκα είναι 16 ετών
- ❖ Πέντε είναι 14 ετών
- ❖ Επτά είναι 15 ετών
- ❖ Ένας είναι 13 ετών
- ❖ Δύο είναι 12 ετών

Για τους φιλοξενούμενους που έχουν ενηλικιωθεί κατά τη την παραμονή τους στην δομή ανηλίκων του Συλλόγου έχουν μετακινηθεί σε άλλη δομή φιλοξενίας μέσω του προγράμματος που υλοποιεί η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ το πρόγραμμα ΕΣΤΙΑ. Συγκεκριμένα, έναςεκ των φιλοξενουμένων διαμένειπια στη δομή ενηλίκων του Συλλόγου στο Κέντρο Νέων για τους Πρόσφυγες. Πέντε φιλοξενούμενοι διαμένουν σε διαμέρισμα στον νομό Αττικής.

Νομική Υποστήριξη/Πρόγραμμα οικογενειακής Επανένωσης:

Όλοι οι φιλοξενοούμενοι της δομής είναι αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα εκ των οποίων οι **δώδεκα** έχουν εγγραφεί στο Πρόγραμμα Οικογενειακής Επανένωσης με προορισμό τις χώρες:

- Πέντε για την Γερμανία,
- Τρεις για την Σουηδία
- Δύο για την Αγγλία,
- Ένας για την Ιταλία,
- Ένας για Γαλλία.

Από τα αιτήματα για οικογενειακή επανένωση ολοκληρώθηκαν τέσσερα το έτος 2019.

Ακόμη, ένας εκ των φιλοξενουμένων είναι εγγεγραμμένος στο πρόγραμμα DUBs για την Αγγλία όπου εγκρίθηκε και ολοκληρώθηκε κατά έτος 2019.

Τρεις από τους φιλοξενούμενους έχουν αναγνωριστεί με «προσφυγικό καθεστώς» και δύο με «επικουρικό καθεστώς».

Δυστυχώς, πέντε φιλοξενούμενοι αποχώρησαν οικειοθελώς από την δομή του Συλλόγου και στη συνέχεια αποχώρησαν από την Ελλάδα με προορισμό άλλη χώρα της Ευρώπης.

Εκπαίδευση/Δραστηριότητες:

Οι ανήλικοι που φιλοξενούνται στον σταθμό ασυνόδευτων ανηλίκων έχουν εγγραφεί στην τυπική εκπαίδευση για το σχολικό έτος 2019.

Συγκεκριμένα,

Στο 2^ο Ημερήσιο ΕΠΑΛ Αθηνών παρακολουθούν δύο ανήλικοι,

Στο 36^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών ένας ανήλικος,

Στο 135^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών ένας ανήλικος,

Στο 5^ο Γυμνάσιο Αθηνών ένας φιλοξενούμενος,

Στο Διαπολιτισμικό Λύκειο Ελληνικού δεκαεπτά ανήλικοι,

Στο Διαπολιτισμικό Γυμνάσιο Ελληνικού πέντε φιλοξενούμενοι,

Στο 1^ο Επαλ Αθηνών δύο φιλοξενούμενοι,

Στο Σικιαρίδειο Ίδρυμα ένας φιλοξενούμενος και

Στη Σιβιτανίδειο σχολή ένας φιλοξενούμενος.

Επίσης, για μια ακόμη χρονιά πέντε εκ των φιλοξενουμένων είχαν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στην κατασκήνωση Ρομποτικής στο THERANCH στη Κόρινθο. Σε αυτή την κατασκήνωση οι ανήλικοι είχαν τη δυνατότητα να συνδυάσουν τη γνώση με την ψυχαγωγία αφού παρακολούθησαν εργαστήρια ρομποτικής αλλά και συμμετείχαν στις διάφορες δραστηριότητες της κατασκήνωσης (ποδόσφαιρο, ιππασία, μπάσκετ κ.α.).

Ακόμη, τέσσερις ανήλικοι συμμετείχαν στην κατασκήνωση του Δήμου Αθηναίων στον Άγιο Ανδρέα Αττικής.

Συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες/Φορείς :

Κατά τη διάρκεια του έτους ο Σύλλογος συνεργάστηκε με άλλες υπηρεσίες τόσο για τα νομικά ζητήματα όσο και για τα ιατρικά των ανηλίκων.

Για τα νομικά ζητήματα συνεργάστηκε με:

Το Δίκτυο Επιτροπείας της οργάνωσης ΜΕΤΑΔΡΑΣΗ,

Το Δίκτυο Για Τα Δικαιώματα Του Παιδιού,

Για τα ιατρικά ζητήματα συνεργάστηκε με:

Δημόσια Νοσοκομεία,

Τα ΠΕΔΔΥ,

Τα Δημοτικά Ιατρεία του Δήμου Αθηναίων,

Την Οργάνωση ΒΑΒΕΛ,

Το Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών, στο πλαίσιο συνεδριών με παιδοψυχίατρο,

Με ιδιωτικά ιατρεία για πανοραμική εξέταση ενδοκρινολόγο.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Περίοδος: Ιανουάριος 2020 έως Δεκέμβριος 2020

Δυναμολόγιο:

Κατά το έτος **2020** φιλοξενήθηκαν στον ξενώνα ανηλίκων του Συλλόγου Μερίμνης Ανηλίκων και Νέων **26 ανήλικοι** εκ των οποίων:

Από τους ανωτέρω:

- ❖ Δώδεκα είναι από το Αφγανιστάν
- ❖ Πέντε είναι από το Πακιστάν
- ❖ Ένας είναι από το Κουβέιτ
- ❖ Ένας είναι από το Ιράκ
- ❖ Δύο είναι από την Αίγυπτο
- ❖ Ένας είναι από την Σομαλία
- ❖ Ένας είναι από Σιέρα Λεόνε
- ❖ Ένας είναι από το Μπανγκλαντές
- ❖ Ένας από το Καμερούν
- ❖ Ένας από την Συρία

ΗΛΙΚΙΕΣ:

- ❖ 12 ετών: ένας φιλοξενούμενος,
- ❖ 13 ετών: ένας φιλοξενούμενος.

- ❖ 14 ετών: ένας φιλοξενούμενος,
- ❖ 15 ετών : τρεις φιλοξενούμενοι,
- ❖ 16 ετών: έξι φιλοξενούμενοι,
- ❖ 17 ετών: έντεκα φιλοξενούμενοι,
- ❖ 18 ετών: τρεις φιλοξενούμενοι,

Για τους φιλοξενούμενους που έχουν ενηλικιωθεί κατά τη την παραμονή τους στην δομή ανηλίκων "Σταθμός Εφήβων" του Συλλόγου έχουν μετακινηθεί σε άλλη δομή φιλοξενίας μέσω του προγράμματος που υλοποιεί η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ το πρόγραμμα ΕΣΤΙΑ. Επίσης, ένας εκ των φιλοξενουμένων ύστερα από την ενημέρωση για το πρόγραμμα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης δήλωσε την επιθυμία του να γίνει η παραπομπή του στο συγκεκριμένο πρόγραμμα και σε συνέχεια της διαδικασίας ο ανήλικος μεταφέρθηκε σε διαμέρισμα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης.

Νομική Υποστήριξη/Πρόγραμμα οικογενειακής Επανένωσης:

Όλοι οι φιλοξενούμενοι της δομής είναι αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα εκ των οποίων οι **τέσσερις** έχουν εγγραφεί στο Πρόγραμμα Οικογενειακής Επανένωσης με προορισμό τις χώρες:

- Δύο για την Σουηδία
- Ένας για την Αγγλία,
- Ένας για την Ιταλία,

Από τα αιτήματα για οικογενειακή επανένωση ολοκληρώθηκε η εξέταση ενός και είχε αρνητική απάντηση και τα υπόλοιπα εξετάζονται και δεν έχουν ολοκληρωθεί.

Ακόμη, δύο εκ των φιλοξενουμένων είναι εγγεγραμμένοι στο πρόγραμμα μετεγκατάστασης (Relocation) όπου ολοκληρώθηκε το ένα και ο ανήλικος μεταφέρθηκε στην Ιρλανδία ενώ το άλλο εκκρεμεί η μετεγκατάσταση του ανήλικου στην Γαλλία.

Ένας από τους φιλοξενούμενους έχει αναγνωριστεί με " Προσφυγικό Καθεστώς" και ένας με "Επικουρικό καθεστώς".

Δυστυχώς, πέντε φιλοξενούμενοι αποχώρησαν οικειοθελώς από την δομή του Συλλόγου .

Σχολεία που παρακολούθησαν τα παιδιά:

Οι ανήλικοι που φιλοξενούνται στον σταθμό ασυνόδευτων ανηλίκων έχουν εγγραφεί στην τυπική εκπαίδευση για το σχολικό έτος 2020.

Συγκεκριμένα,

Στο 2^ο Ημερήσιο Επαλ Αθηνών παρακολουθούν δύο ανήλικοι,

Στο 5^ο Γυμνάσιο Αθηνών ένας φιλοξενούμενος,

Στο Διαπολιτισμικό Λύκειο Ελληνικού δεκαοχτώ ανήλικοι,

Στο Διαπολιτισμικό Γυμνάσιο Ελληνικού ένας φιλοξενούμενος,

Στο 36^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών ένας φιλοξενούμενος.

Συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες/Φορείς :

Κατά τη διάρκεια του έτους ο Σύλλογος συνεργάστηκε με άλλες υπηρεσίες για τα νομικά ζητήματα, για τα ιατρικά και άλλα ζητήματα των ανηλίκων:

Για τα νομικά ζητήματα συνεργάστηκε με:

ΠΓΑ Αλίμου, Κατεχάκης, Πειραιά,
Τμήμα Αλλοδαπών,
Α.Τ. Εξαρχείων και Ομονοίας,
Δ' ΔΥΟ Αθηνών για έκδοση ΑΦΜ,
Equal Rights Beyond Borders,
Εθελοντή δικηγόρο για το διάστημα που η δομή δεν είχε σταθερό νομικό συνεργάτη,
ΙΟΜ για την ολοκλήρωση διαδικασίας της μετεγκατάστασης παιδιού στην Ιρλανδία.

Για τα ιατρικά ζητήματα συνεργάστηκε με:

Δημόσια Νοσοκομεία,
Οφθαλμολογικό Αθηνών,
Τα ΠΕΔΔΥ,
Τα Δημοτικά Ιατρεία του Δήμου Αθηναίων,
Γιατροί Του Κόσμου,
Γιατροί Χωρίς Σύνορα,
Ερυθρός Σταυρός,
ΕΟΔΥ,
Θετική Φωνή,
Χαμόγελο Του Παιδιού,
Ιδιώτη ψυχίατρο και Παιδοψυχίατρο,
Ιδιώτη Οδοντίατρο
Βιοιατρική

Για τα εκπαιδευτικά/κοινωνικά/ κ.α. ζητήματα συνεργάστηκε με:

ΕΛΙΞ(για εκμάθηση ελληνικών, αγγλικών και υπολογιστών)
Habibi Center (για εκμάθηση αγγλικής γλώσσας)
ΚΥΚΛΟΣ (Εκμάθηση ελληνικών),
Εθελοντές του ΣΜΑΝ(εκμάθηση ελληνικών και αγγλικών εντός της δομής).
Διαπολιτισμικό Λύκειο και Γυμνάσιο Ελληνικού,
5^ο Γυμνάσιο Αθηνών,
2^ο Επαλ Αθηνών,
Κέντρο Ημέρας "Πλόες" συμμετείχαν τρία παιδιά σε μαθήματα ρομποτικής και μουσικής,
Δίκτυο Για Τα Δικαιώματα Του Παιδιού-Εφημερίδα "Αποδημητικά Πουλιά" συμμετοχή δύο παιδιών,
Ωδείο Εξαρχείων για μαθήματα δύο παιδιών σε πιάνο και βιολί,
Οργάνωση "ΓΗ" συμμετοχή τεσσάρων παιδιών στο πρόγραμμα "Futbolnet 4 Youth",
Antetokoubro s Akademy (συμμετοχή δύο παιδιών),
Σχολή NO Rules (εγγραφή ενός παιδιού στο άθλημα ΒΟΧ),
Ακαδημία ποδοσφαίρου-Παναθηναϊκός (Ένα παιδί),
Σχολή White Mauy Thai Camp (Εγγραφή ενός παιδιού στο Mauy Thai).

Δράσεις Δομής:

Το έτος 2020 πραγματοποιήθηκαν δράσεις των παιδιών που φιλοξενήθηκαν στη δομή του Συλλόγου όπως:

- 1) Συμμετοχή των παιδιών με συνοδεία των εργαζομένων στο ALLOU FUN PARK.
- 2) Επίσκεψη στο μουσείο των ψευδαισθήσεων,
- 3) Παρακολούθηση της ενημερωτικής εκδήλωσης με θέμα το AIDS-HIV στο Ίδρυμα Γουλανδρή,
- 4) Περίπατοι στον Εθνικό Κήπο και στο Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος,
- 5) Εκδρομή για μπάνιο στη θάλασσα στην Βάρκιζα,
- 6) Συμμετοχή σε εθελοντική Δράση. Συγκεκριμένα, τα παιδιά συμμετείχαν στον καθαρισμό του πευκόδασους στον Σχοινιά,
- 7) Ποδόσφαιρο στο Φωκιανός σπόρτ κλάμπ,
- 8) Συμμετοχή σε πρόγραμμα φωτογραφίας που διοργάνωσε εθελόντρια του Συλλόγου
- 9) Συνεργασία με την κα Μαρία Παπαγεωργίου σε μουσικό πρότζεκτ όπου συμμετείχαν αγόρια που φιλοξενούνται στον Σταθμός Εφήβων αλλά και ανήλικες μητέρες από την δομή HOUSE2 του Συλλόγου,
- 10) Εθελοντισμός των μεγαλύτερων αγοριών της δομής στο νέο σπίτι του Συλλόγου. Συγκεκριμένα, οι μεγαλύτεροι φιλοξενούμενοι έγιναν εθελοντές στη δομή του Συλλόγου που φιλοξενεί παιδιά και απασχολήθηκαν εκεί με τους φιλοξενούμενους μέσω της εκμάθησης κάποιας γλώσσας σε αρχάριο επίπεδο, ζωγραφικής και διερμηνείας με την παρουσία φυσικά κάποιου εργαζόμενου.

Όνομα δράσης: **HOUSE2 – ΣΠΙΤΙ2**

Προϋπολογισμός δράσης: 1.074.903 ευρώ

Έναρξη Δράσης: Ιούνιος 2020

Διάρκεια δράσης: 38 μήνες

Σύντομη αναφορά για την υλοποίηση του έργου HOUSE2 (ΣΠΙΤΙ2) – Ίδρυση και λειτουργία νέου ξενώνα για ασυνόδευτους ανήλικους.

Βασική περιγραφή του έργου HOUSE2

Το έργο HOUSE2- ΣΠΙΤΙ2 στοχεύει στη δημιουργία ενός νέου μακροχρόνιου καταλύματος, ξενώνα 16 ασυνόδευτων ανηλίκων, στην πόλη της Αθήνας. Ο ΣΜΑΝ πρότεινε τη δημιουργία ενός καινοτόμου ξενώνα για ασυνόδευτα αγόρια ηλικίας από 6 έως 12 ετών και ασυνόδευτες ανήλικες μητέρες με τα παιδιά τους. Συνολικά 16 ασυνόδευτοι ανήλικοι, 4 μητέρες με τα παιδιά τους και 8 αγόρια. Εξ ορισμού, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι βρίσκονται σε ιδιαίτερα ευπαθή κατάσταση λόγω της ηλικίας τους, του χωρισμού τους από τους γονείς και το σπίτι τους. Έχουν εκτεθεί σε κινδύνους και συχνά έχουν δει έντονη βία και έχουν πέσει θύματα εκμετάλλευσης.

Ο απώτερος στόχος του ΣΜΑΝ είναι να προσφέρει ένα νέο σπίτι – ένα δεύτερο σπίτι, το HOUSE2, για όλους τους νέους που θα χρειαστούν τη μέριμνα του ΣΜΑΝ και να δημιουργήσει ένα μόνιμο δεσμό με την τοπική κοινωνία. **Οι υπηρεσίες και οι δραστηριότητες του έργου στο HOUSE2 περιλαμβάνουν κοινωνική υποστήριξη, παροχή τροφίμων, ρούχων και αναλωσίμων, πρωτοβάθμια ιατρική υποστήριξη, διερμηνεία, νομική βοήθεια και μαθήματα ελληνικής γλώσσας, διαπολιτισμικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες.**

Ο ΣΜΑΝ προσφέρει πάντα υπηρεσίες σε παιδιά και νέους όπως θα έκανε μια οικογένεια, η φροντίδα οικογενειακού τύπου έχει το αποτέλεσμα τα παιδιά να νιώθουν τον ξενώνα σπίτι τους.

Χρηματοδότηση

Το HOUSE2 χρηματοδοτείται από τα ΕΕΑ Grants μέσω του προγράμματος II «Άσυλο και μετανάστευση (Αντιμετώπιση επείγουσων αναγκών για την υποδοχή και την αξιολόγηση των αιτούντων άσυλο και για τη στέγαση ευάλωτων ομάδων)», χρηματοδότηση που διαχειρίζεται η ΣΟΛ Crowe και η Human Rights 360.

Το συνολικό έργο έχει διάρκεια από τον Ιούνιο του 2020 έως τον Ιούνιο του 2023 και συνολικό προϋπολογισμό 1.074.903 Ευρώ.

Ο διαχειριστής φορέας παρακολουθεί την υλοποίηση του έργου ενώ κατατίθενται σχετικές αναφορές τόσο σχετικά με το οικονομικό όσο και με το φυσικό αντικείμενο κάθε 3 μήνες.

Νέα δομή – το κτήριο

Για την δημιουργία της νέας δομής έγινε έρευνα για να βρεθεί κατάλληλο κτήριο η οποία είχε διάρκεια από τον Οκτώβριο του 2019 οπότε ξεκίνησε η διαδικασία συγγραφής της πρότασης έως τον Ιούνιο του 2020. Μετά από έρευνα και τελικά επισκέψεις σε περισσότερα από 10 κτήρια τα οποία αξιολογήθηκαν ως προς την καταλληλότητά τους σε σχέση με 1) το μέγεθος, 2) την προσβασιμότητα ΑΜΕΑ 3) την περιοχή στην οποία βρίσκονταν 4) τα τεχνικά έργα που απαιτούνταν για να διαμορφωθεί σε δομή φιλοξενίας 16 παιδιών, επιλέχθηκε ένα τριώροφο κτήριο στην Νέα Ιωνία. Πρόκειται για ένα κτήριο που στο παρελθόν στέγαζε γραφεία, φροντιστήρια και καταστήματα και ήταν κλειστό τα τελευταία 2 χρόνια. Ο ιδιοκτήτης ήταν πολύ συνεργάσιμος και πίστεψε στο έργο και στον σκοπό για τον οποίο θελήσαμε να ενοικιάσουμε το κτήριο.

Από τον Ιούνιο του 2019 που έκλεισε η συμφωνία για την ενοικίαση, ακολούθησε ένα διάστημα περίπου ενός μήνα κατά τον οποίο έγιναν οι αρχιτεκτονικές προτάσεις και η κοστολόγηση του έργου. Στις αρχές Αυγούστου ξεκίνησαν οι τεχνικές εργασίες που ολοκληρώθηκαν στα μέσα Σεπτεμβρίου.

Το κτήριο είναι συνολικού εμβαδού 457 τμ και διαθέτει ευρύχωρο αποθηκευτικό χώρο στο υπόγειο, γραφεία του HOUSE2 και κοινόχρηστο σαλόνι στο ισόγειο, 2 ορόφους με υπνοδωμάτια των παιδιών και 1 όροφο με κουζίνα, τραπεζαρία και σαλόνι.

Οι μητέρες με τα μωρά τους έχουν ξεχωριστό υπνοδωμάτιο η κάθε μία, ενώ τα αγόρια μοιράζονται σε δίκλινα, τρίκλινα δωμάτια. Στο κλιμακοστάσιο τοποθετήθηκε ανελκυστήρας μετακίνησης αμαξιδίου ΑΜΕΑ που φτάνει έως το ασανσέρ για να υπάρχει πρόσβαση σε όλους τους ορόφους, ενώ υπάρχει ένα δωμάτιο που δύναται να φιλοξενήσει παιδί ΑΜΕΑ. Σε κάθε όροφο υπάρχουν τουαλέτες και στους ορόφους με τα υπνοδωμάτια υπάρχουν 2 μπάνια ανά όροφο. Οι όροφοι κλείνουν με πόρτες ασφαλείας, ενώ τοποθετήθηκε εκ νέου σύστημα πυρανίχνευσης.

Ενημέρωση ΕΚΚΑ και ειδικής Γραμματείας για τα Ασυνόδευτα Ανήλικα

Αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης της χρηματοδότησης, τον Ιούλιο του 2020 ο Σύλλογος ενημέρωσε εγγράφως καθώς ήταν η κρίσιμη εποχή της μετάβασης, τόσο το ΕΚΚΑ όσο και η Ειδική Γραμματεία για τα ασυνόδευτα ανήλικα για την νέα δομή. Μάλιστα έγινε συνάντηση και με τους δύο προκειμένου να υπάρχει άρτια συνεργασία και με την νέα δομή του Συλλόγου Μεριμνης Ανηλίκων και Νέων.

Ενημέρωση Δήμου και Κοινωνικών Υπηρεσιών

Αμέσως μετά την σύσταση της κοινωνικής υπηρεσίας του HOUSE2, τον Σεπτέμβριο του 2020, ενημερώθηκε ο Δήμος της Νέας Ιωνίας και οι Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου ώστε να ξεκινήσει μια ομαλή και καλή συνεργασία. Πραγματοποιήθηκε συνάντηση με την Κοινωνική Λειτουργό και την Συντονίστρια του HOUSE2 με τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο και την Προϊσταμένη των Κοινωνικών Υπηρεσιών του Δήμου Νέας Ιωνίας.

Σύσταση Ομάδας Προσωπικού

Για την στελέχωση του HOUSE2 δημοσιεύτηκε προκήρυξη των θέσεων και πραγματοποιήθηκαν περίπου 100 συνεντεύξεις. Η ομάδα προσωπικού αποτελείται από 1 Κοινωνικό Λειτουργό, 1 Ψυχολόγο, 3 Παιδαγωγούς, 3 Φροντιστές, 1 Μαγείρισσα, 1 Υπεύθυνη Καθαριότητας, 1 Συντονιστή. Ανάμεσα στο προσωπικό 4 άτομα έχουν και ρόλο

διερμηνέα – πολιτισμικού διαμεσολαβητή, ενώ 2 άτομα ήταν στο παρελθόν ασυνόδευτοι ανήλικοι.

Δυναμολόγιο:

Κατά το έτος 2020 φιλοξενήθηκαν στον ξενώνα ανηλίκων του Συλλόγου Μεριμνης Ανηλίκων και ΝέωνHOUSE2 **16 ανήλικοι** εκ των οποίων:

- 10με καταγωγή από την **Συρία**,
- 2με καταγωγή από το **Αφγανιστάν**,
- Ένας με καταγωγή από το Μαρόκο
- Ένας με καταγωγή από την Παλαιστίνη
- Ένας με καταγωγή από το Ιράν
- Ένας με καταγωγή από το Ιράκ

Από τους ανωτέρω:

- 4 είναι ανήλικες μητέρες με τα βρέφη τους από 0-4 ετών
- 8 είναι αγόρια ηλικίας 7 έως 12 ετών

3 από τους ωφελούμενους έγιναν 12 ή 18 ετών αντίστοιχα στο τέλος του έτους οπότε πραγματοποιήθηκε η μετακίνησή τους σε άλλες δομές, πιο συγκεκριμένα το ένα αγόρι που έγινε 12 ετών μεταφέρθηκε στον Σταθμό Εφήβων, η μία μητέρα που έγινε 18 ετών με βρέφος μεταφέρθηκε στην δομή των Γιατρών του Κόσμου και η δεύτερη μητέρα που έγινε 18 ετών θα μεταφερθεί σε διαμέρισμα.

Νομική Υποστήριξη/Πρόγραμμα οικογενειακής Επανένωσης και μετεγκατάστασης:

Όλοι οι ωφελούμενοι της δομής έχουν την νομική υποστήριξη από Νομικό – Δικηγόρο που συνεργάζεται με τον Σύλλογο Μεριμνης Ανηλίκων και Νέων και παρακολουθεί τις υποθέσεις των παιδιών.

Όλοι οι φιλοξενούμενοι της δομής είναι αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα και οι περισσότεροι εξ αυτών είναι στην διαδικασία οικογενειακής επανένωσης ή στην διαδικασία μετεγκατάστασης.

Σε ορισμένες περιπτώσεις οι ωφελούμενοι χρειάζονται επιπλέον υποστήριξη, πχ για την αλλαγή του ονόματος, αλλαγή επιτρόπων των βρεφών. Δύο παιδιά που ήρθαν στην δομή δεν είχαν καταγραφεί.

Οι διαδικασίες μετεγκατάστασης και επανένωσης είναι χρονοβόρες και με τις συνεχείς αλλαγές λόγω της πανδημίας καθυστερούν να υπάρχουν νέα για τα παιδιά, όμως ζητούν να έχουν συστηματικά συνεδρίες μαζί με τον Δικηγόρο για να καθησυχάζονται.

Δύο από τους φιλοξενούμενους έχουν αναγνωριστεί με «Προσφυγικό Καθεστώς» και αυτοί δεν έχουν οικογένεια στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό οπότε προέκυψε η ανάγκη να βρεθεί μια εναλλακτική πρόταση όπως αυτή της αναδοχής ή μεταφοράς σε δομή μακροχρόνιας φιλοξενίας παιδιών.

Εκπαίδευση/Δραστηριότητες:

Τυπική εκπαίδευση

Τα ανήλικα αγόρια που φιλοξενούνται στο HOUSE2 έχουν εγγραφεί στην τυπική εκπαίδευση για το σχολικό έτος 2020-2021 στο 2^ο δημοτικό σχολείο στην Νέα Ιωνία.

Από τις ανήλικες μητέρες έχει εγγραφεί μία στο ΕΠΑΛ της Νέας Ιωνίας και η κόρη της φοιτεί στο 8^ο Νηπιαγωγείο της Νέας Ιωνίας, ενώ οι υπόλοιπες έχουν βρέφη κάτω των 6 ετών οπότε δεν μπορούν να γραφτούν ούτε τα παιδιά στον βρεφικό σταθμό ούτε οι ίδιες στο σχολείο.

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας και όταν έκλεισαν τα σχολεία τα παιδιά χρειάστηκε να προσαρμοστούν στην τηλεεκπαίδευση το οποίο αποτέλεσε σημαντική πρόκληση για το προσωπικό του σπιτιού. Χρειάστηκε αναπροσαρμογή στο πρόγραμμα του προσωπικού και στις βάρδιες καθώς τα παιδιά χρειάζονται καθοδήγηση σχεδόν ένα προς ένα.

Τα περισσότερα παιδιά δεν είναι εξοικειωμένα με την εκπαιδευτική διαδικασία ωστόσο παρατηρείται ότι πολύ γρήγορα ανταποκρίνονται τόσο στην γραφή όσο και στην ανάγνωση. Πολλά από αυτά μέσα σε 2 μήνες ξεκίνησαν να χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα τουλάχιστον για την επικοινωνία με το προσωπικό.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το δημοτικό σχολείο της Νέας Ιωνίας είναι πολύ υποστηρικτικό και παρά τις δυσκολίες υπάρχει μια πολύ καλή συνεργασία.

Άτυπη εκπαίδευση

Λόγω των περιορισμών της πανδημίας οι ανήλικοι δεν έχουν εγγραφεί σε εξωσχολικές δραστηριότητες που θα ωφελούσαν την κοινωνικοποίησή τους. Εναλλακτικά οργανώθηκε σειρά σχετικών δραστηριοτήτων εντός της δομής με την καθοδήγηση είτε των παιδαγωγών, είτε εθελοντών:

- Ομάδα εκμάθησης αγγλικών
- Ομάδα χειροτεχνίας
- Ομάδα κινηματογράφου με εβδομαδιαίες προβολές
- Παιχνίδια με την Γλώσσα
- Ομάδα άθλησης

Συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες/Φορείς :

Κατά τη διάρκεια του έτους τοHOUSE2 συνεργάστηκε με άλλες υπηρεσίες κυρίως για τα ιατρικά των ανηλίκων.

ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ - ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ - ΠΑΙΔΙΟΥ – ΕΦΗΒΟΥ

Ιδιωτικό ιατρείο παιδοψυχιάτρου για παρακολούθηση ωφελούμενου

ΔΟΜ πρόγραμμα ενημέρωσης COVID-19

ΔΟΜ ενημέρωση για υγιεινή και σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα

Υγειονομικός και Εκπαιδευτικός και σταθμός Ερυθρού Σταυρού Καλλιθέας για έλεγχο και ενημέρωση στοματικής υγιεινής

Λέσχη φιλίας Κάτω Πατήσια και ΙΚΑ Αλεξάνδρας για τεστ covid-19 εργαζομένων

Δημόσια Νοσοκομεία:

Κωνσταντινουπόλειο Νοσοκομείο (γυναικολογικό τμήμα)

Αττικό Νοσοκομείο (παιδοπνευμονολόγος)

Κέντρο Ψυχικής Υγείας Λυκόβρυσης

Παίδων Αγία Σοφία και Αγλαΐα Κυριακού (ορθοπαιδικό και νευρολογικό τμήμα)

Σίτιση

Στο πλαίσιο του λειτουργίας του HOUSE2 για τις υπηρεσίες σίτισης των παιδιών έχει προσληφθεί μαγείρισσα η οποία ετοιμάζει καθημερινά το φαγητό των παιδιών. Λαμβάνονται υπόψη οι διατροφικές συνήθειες των παιδιών και υπάρχει και μενού χορτοφάγων. Το καθημερινό πρόγραμμα αποτελείται από πρωινό, δεκατιανό, μεσημεριανό, απογευματινό, βραδινό ενώ υπάρχουν διαθέσιμα πάντα φρούτα καθ' όλη την διάρκεια της ημέρας.

Όνομα δράσης: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΑΥΤΟΝΟΜΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ – AUTONOMOUS CITIZENS LAB

Προϋπολογισμός δράσης: 78.372.53

Έναρξη Δράσης: Μάρτιος 2020

Διάρκεια δράσης: 18 μήνες

Αναφορά Δράσεων Εργαστηρίου Αυτόνομης Διαβίωσης

Στην παρούσα αναφορά, παρουσιάζεται συνοπτικά η Δράση του Συλλόγου Μερίμνης Ανηλίκων και Νέων , « Εργαστήρι Αυτόνομης Διαβίωσης» η οποία υλοποιείται από τον Μάρτιο του 2020 έως και σήμερα στο πλαίσιο του προγράμματος **Active citizens fund**, με φορέα υλοποίησης τον ΣΜΑΝ, Σύλλογο Μερίμνης Ανηλίκων και Νέων. Το πρόγραμμα **Active citizens fund**, ύψους € 12εκ, χρηματοδοτείται από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία και είναι μέρος του χρηματοδοτικού μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) περιόδου 2014 – 2021. Το πρόγραμμα στοχεύει στην ενδυνάμωση και την ενίσχυση της βιωσιμότητας της κοινωνίας των πολιτών και στην ανάδειξη του ρόλου της στην προαγωγή των δημοκρατικών διαδικασιών, στην ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τη διαχείριση της επιχορήγησης του προγράμματος **Active citizens fund** για την Ελλάδα έχουν αναλάβει από κοινού το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το **Solidarity Now**.

Κύριος σκοπός του εργαστηρίου είναι η συστηματική υποστήριξη νέων ανδρών και γυναικών προσφύγων/αιτούντων άσυλο και μεταναστριών ηλικίας 18 -24 ετών οι οποίοι δεν διαθέτουν κανένα υποστηρικτικό οικογενειακό δίκτυο στην Ελλάδα και ανήκουν στην κατηγορία των πρώην ασυνόδευτων ανηλίκων, ενώ επιπρόσθετα στην ομάδα στόχου εμπρικλείονται και ασυνόδευτοι ανήλικοι ηλικίας 16 ετών και άνω με στόχο την συμβουλευτική σε θέματα εκπαίδευσης. Τα βασικά πεδία της εν λόγω δράσης αφορούν την εξατομικευμένη προσέγγιση των συμμετεχόντων με στόχο την κοινωνική και επαγγελματική τους ενδυνάμωση, την παροχή υποτροφιών για φοίτηση σε ιδιωτικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια(ΙΕΚ) , τη συμμετοχή σε δράσεις εκπαιδευτικής κατάρτισης, την εργασιακή συμβουλευτική σχετιζόμενη με τις κλίσεις, τις δεξιότητες και τις επιθυμίες του κάθε ενός ξεχωριστά, καθώς και η υποστήριξη στην εύρεση και διατήρηση ιδιωτικής κατοικίας και εργασίας. Επιπλέον πεδία δράσης του εργαστηρίου αποτελούν ο σχεδιασμός και η υλοποίηση «Σεμιναρίου Εκπαίδευσης Φροντιστών για δομές φιλοξενίας» , με σκοπό την επαγγελματική ενδυνάμωση, η « δημιουργία Δικτύου Εταιρειών Συνεργατών» με σκοπό την συνεργασία για απορρόφηση εργατικού δυναμικού, το «Εργαστήρι Ραδιοφωνίας» που στοχεύει στην κοινωνική ενδυνάμωση μέσω του διαπολιτισμικού διαλόγου , εθελοντικές δράσεις από τους ωφελούμενους για την ευαισθητοποίησή τους σε θέματα που άπτονται της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και η σύσταση «Αυτόνομου Οργάνου Εκπροσώπησης» από επωφελούμενους του εργαστηρίου με στόχο την κοινωνική και επαγγελματική δικτύωση και την αλληλοϋποστήριξη σε θέματα που σχετίζονται με τις εκάστοτε ανάγκες τους.

Κατά την εναρκτήρια περίοδο του προγράμματος, η ομάδα του Εργαστηρίου Αυτόνομης Διαβίωσης σχεδίασε την οργάνωση της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής σχετικά με το πρωτόκολλο επικοινωνίας των δυνητικών επωφελούμενων του προγράμματος με την

σύμβουλο, τα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν στις εκάστοτε συναντήσεις, τον τύπο των εγγράφων που θα περιέχονται στους φακέλους των επωφελούμενων καθώς και η διαμόρφωση του χώρου στον οποίο θα διεξάγονται. Την σύσταση της υπηρεσίας, ακολούθησε η βήμα βήμα υλοποίηση των στόχων του εργαστηρίου, μέσω συναντήσεων της συμβούλου με ωφελούμενους αλλά και μέσω της προσπάθειας δημιουργίας του δικτύου εταιρειών συνεργατών. Δυστυχώς η έναρξη του προγράμματος συνέπεσε χρονικά με την έναρξη της πανδημίας του Covid -19 συγκυρία η οποία έθεσε φραγμούς στα πεδία δράσης και κυρίως στο ανωτέρω πεδίο λόγω αναστολής της λειτουργίας υπηρεσιών αλλά και αδυναμίας υλοποίησης δράσεων εξωστρέφειας. Ωστόσο, δεδομένων των συνθηκών, η ομάδα του εργαστηρίου με όσα μέσα διέθετε προχώρησε στην προσπάθεια επίτευξης των στόχων της.

Πιο συγκεκριμένα, κατά την περίοδο 23/03/2020 έως σήμερα πραγματοποιήθηκαν συνολικά πάνω από 50 συναντήσεις με 50 ωφελούμενους του προγράμματος όπου, 2 εξ αυτών εγκαταστάθηκαν σε αυτόνομη κατοικία την οποία και υποστηρίζουν με δικό τους εισόδημα, 3 ωφελούμενοι ολοκλήρωσαν επιτυχώς την αναζήτηση εργασίας και προσλήφθηκαν οι πρώτοι 2 ως διερμηνείς και ο τρίτος ως βοηθός γραφείου με σκοπό την εξάσκησή του σε γλώσσες προγραμματισμού. Η σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού συνέταξε βιογραφικά σημειώματα από κοινού με τους ωφελούμενους ενώ κατά περίπτωση υποστήριξε και διαδικασίες που σχετίζονταν με δημόσιες υπηρεσίες(ΔΟΥ , ΕΦΚΑ) και τράπεζες , βήματα αναγκαία για την πρόσληψη όσων βρήκαν εργασία αλλά και όσων επιθυμούν να συλλέξουν τα απαραίτητα έγγραφα για την εισχώρηση στην αγορά εργασίας. Αναφορικά με την εκπαιδευτική δραστηριότητα, 1 ωφελούμενος ενεγράφη στο ΔΙΕΚ Ηλιούπολης στο τμήμα μαγειρικής τέχνης ενώ άλλος 1 ακολούθησε την ίδια ειδικότητα λαμβάνοντας μια εκ των υποτροφιών του εργαστηρίου και ενεγράφη στο ιδιωτικό ΙΕΚ PRAXIS, η πρόοδος των οποίων παρακολουθείται από τις υπευθύνους του έργου. Σε πάνω από 10 ωφελούμενους παρήχθη συμβουλευτική εκπαίδευσης – απασχόλησης με στόχο την εγγραφή τους σε ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ διαφόρων ειδικοτήτων(μηχανικοί αυτοκινήτων, ηλεκτρολόγοι, νοσηλευτές, ξυλουργοί) κατεύθυνση η οποία εδόθη σε όσους εξ αυτών κατέχουν ήδη ή έχουν κλίση σε κάποια από αυτές τις ειδικότητες. Από τις συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν αναδύθηκε ένα μεγάλο κενό το οποίο βασίζεται στην απουσία γλώσσας επικοινωνίας κενό που κλήθηκε να αντιμετωπίσει η υπηρεσία παραπέμποντας πολλούς εκ των ωφελούμενων σε σεμινάρια / μαθήματα ελληνικών και αγγλικών σε οργανώσεις – υπηρεσίες όπως η « Έλιξ» και το « Curing the limbo». Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν 3 εγγραφές σε on line σεμινάρια εκπαίδευσης διαπολιτισμικών διαμεσολαβητών αλλά και μαθημάτων ECDL.

Το καλοκαίρι του 2020 πραγματοποιήθηκε εθελοντική δράση « Καθαρισμός της παραλίας του Σχοινιά» από 17 ωφελούμενους του προγράμματος με στόχο την ευαισθητοποίησή των σε θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος αλλά και την διατήρηση των δημοσίων χώρων καθαρών και αξιοπρεπών. Τον Ιούνιο της ίδιας χρονιάς , ολοκληρώθηκε με επιτυχία το « Σεμινάριο Εκπαίδευσης Φροντιστών για Δομές Φιλοξενίας» με την συμμετοχή 12 ωφελούμενων του προγράμματος στο οποίο μας τίμησαν με την παρουσία τους ως εισηγητές επαγγελματίες διαφόρων ειδικοτήτων (ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, νομικοί σύμβουλοι, νοσηλευτικό προσωπικό κ.α) και οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να ενδυναμωθούν επαγγελματικά μέσω της ανάπτυξης δεξιοτήτων οι οποίες θα φανούν χρήσιμες στην τόσο απαιτητική και ανταγωνιστική αγορά εργασίας όπου και επιθυμούν να ενταχθούν , ενώ είχαν την ευκαιρία να καλλιεργήσουν την εμπειρία τους ως φιλοξενούμενοι σε δομές , μετατρέποντάς την σε γνωστικό εργαλείο το οποίο τους καθιστά

ικανούς να ανταπεξέλθουν στον ρόλο του φροντιστή. Η ανατροφοδότηση – αξιολόγηση του σεμιναρίου από τους ίδιους τους συμμετέχοντες ήταν πολύ θετική και ενθαρρυντική για τον σχεδιασμό ενός επαναληπτικού σεμιναρίου.

Το «Εργαστήρι Αυτόνομης Διαβίωσης» συνεχίζει τις δράσεις του , ενώ παρακολουθεί την εξέλιξη των ωφελούμενων ακόμη και μετά την κατάκτηση των στόχων τους (εργασία, αυτόνομη κατοικία , σπουδές) με σκοπό της εις βάθος υποστήριξη και πλαίσιωση τους για την διατήρηση των κεκτημένων τους αλλά και του τρόπου με τον οποίο θα εισχωρήσουν ομαλά στον κοινωνικό ιστό.

HOUSE2 LAB

Στο HOUSE2 έχει διαμορφωθεί ειδικός χώρος στο ισόγειο για να γίνονται δραστηριότητες δημιουργικής απασχόλησης. Συγκεκριμένα στον χώρο αυτόν το διάστημα Σεπτέμβριος 2020 – Ιούνιος 2021 θα υλοποιηθεί το έργο με την ονομασία **HOUSE2 LAB**, μεταξύ του Συλλόγου Μεριμνης Ανηλίκων και Νέων και της ActionAid που υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος «FacesofMigration», με αριθμό συμβολαίου N° SDG/8/2020 το οποίο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα DEAR – Development Education and Awareness Raising programme – που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Commission (The ContractingAuthority).

Το έργο «**HOUSE2 LAB**» στοχεύει στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τους στόχους αειφορίας του ΟΗΕ, διοργανώνοντας καινοτόμα εργαστήρια για ασυνόδετους ανηλικούς και νέους. Ο στόχος είναι να συνυπάρξουν ασυνόδετοι ανήλικοι που διαμένουν στις δομές φιλοξενίας του ΣΜΑΝ με αγόρια και κορίτσια από την τοπική κοινότητα. Οι νέες μικτές ομάδες θα παρακολουθήσουν εργαστήρια από έμπειρους διαμεσολαβητές και θα συνεργαστούν. Η καινοτόμος πτυχή είναι ότι οι συμμετέχοντες από την τοπική κοινότητα θα βοηθηθούν από τους συμβούλους του ΣΜΑΝ και θα γίνουν πρεσβευτές στην κοινότητά τους, ενώ ταυτόχρονα οι γονείς τους θα μπορέσουν αναλάβουν δράση στην εισαγωγική και τελική ανοιχτή εκδήλωση. Τέλος, το **HOUSE2 LAB**θα γίνει ένας νέος κοινός χώρος ανοιχτός σε όλους στη γειτονιά και θα φιλοξενήσει νέες δραστηριότητες που προωθούν πραγματικά τους στόχους του SDG 4 - Παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης, SDG 10 - Μείωση ανισότητας, SDG 11 - Κινητοποίηση Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες.

Λόγω της πανδημίας οι δραστηριότητες αυτές έχουν περιοριστεί στο ελάχιστο.

Δημοσιεύσεις

(29NOV20) In Vogue GR, December 2020 issue with topic HUMAN AFTER ALL, there was an 8 pages

<https://www.capital.gr/epikairoτητα/3503564/episkepsi-tis-ptd-se-xenona-tou-sullogou-merimnas-anilikon-kai-neon>

<https://www.naftemporiki.gr/story/1671683/episkepsi-ptd-sto-deutero-spiti-tou-sullogou-merimnis-anilikon-kai-neon-stin-athina>

<https://www.news247.gr/politiki/sakellaropoyloy-yochreosi-kathe-koinonias-i-prostasia-katatregmenon-paidion.9085185.html>

Επίσκεψη δημοσιογράφου και αφιέρωμα σε δύο ωφελούμενους του Εργαστηρίου Αυτόνομης Διαβίωσης. Σχετική ανάρτηση https://www.activecitizensfund.gr/ena-spiti-kai-mia-yprotrofia-archi-gia-mia-nea-zoi/?fbclid=IwAR3UcqYsc_weYNWmeFCj-3sXuplb2UcLXDm08Lfgt1TZVxNHRFqULTWfoM8

Υπερσύνδεσμοι που παραπέμπουν σε δημοσιεύματα σε εφημερίδες ή περιοδικά που να αφορούν ή να αναφέρονται στις δράσεις του φορέα συνολικά.

Σημαντικότερες δημοσιεύσεις:

- <https://www.sman-athens.org/category/press/>

Λοιπά δημοσιεύματα:

- <https://www.sman-athens.org/category/news/>

Video:

- Είμαστε όλοι Πολίτες:
<https://www.facebook.com/smaathens.org/videos/1695756224032337/>
- Xmas Bazaar 2017:
<https://www.facebook.com/smaathens.org/videos/1811810129093612/>
- ΣυνταγέςΜΑγειρικής:
<https://www.facebook.com/smaathens.org/videos/1652669755007651/>
- Detour Exhibition:
<https://www.facebook.com/smaathens.org/videos/1692104661064160/>
- Εργαστήρι Δικαιωμάτων:
<https://www.facebook.com/smaathens.org/videos/1644830809124879/>

Με εκτίμηση

Δήμητρα Αδαμαντίδου

Διευθύντρια ΣΜΑΝ